

*Krizsán Brigitta II. éves hallgató,
Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar
Nemzetközi tanulmányok szak*

Az Európai Unió és a migráció Belső szabadság, külső elzárkózás¹

1. Európa és a migráció – történeti áttekintés

1.1 Európa bevándorlási régióvá, a nemzetközi migráció egyik fő vonzáskörzetévé válik

Európa a nagy földrajzi felfedezések és a gyarmatosítás korától egészen az első világháborúig, tehát az államhatárok megerősödéséig, és az USA 1917-ben bevezetett kvótarendszeréig, tipikus kivándorlási térség volt. A 20. század második felétől azonban egyre jelentősebb bevándorlási régióvá vált.

Ennek több oka van. A második világháború után, a dekolonizációs folyamatok révén poszt-koloniális migráció irányult Európába, főként a nagy gyarmatokkal rendelkező országokba (pl. Franciaország). A huszadik századra a demográfiai robbanás utolérte a harmadik világot, és az Észak- Dél konfliktus olyan markánsá vált, hogy a huszadik század végére a világ lakosságának több mint háromnegyedét adó Dél, a világ jövedelmének körülbelül egynegyedével rendelkezett. Ezzel párhuzamosan a huszadik század második felében Nyugat-Európa némely országában (például Németország) a népességnövekedés stagnálása mellett, a jelentős gazdasági fellendülés következtében a munkaerő iránti igény megnőtt, amelyet a vasfüggöny miatt a szocialista országokból nem lehetett kielégíteni. Munkaerő migráció kapcsán szignifikáns számú vendégmunkás érkezett például Törökországból, amelyet eredetileg rotációs rendszerben képzeltek el, ám ezt nem sikerült

¹ A „Kárpát-medencei Fiatal Politológusok Konferenciája - 50 éves az Európai Unió - Többszintű kormányzás az Európai Unióban” című konferencián elhangzott előadás írott változata (Szeged, 2007. november 30. - december 1.)

megvalósítani. A vendégmunkások hosszú távra rendezkedtek be a befogadó államban és a családdegyesítés révén családtagjaik is követték őket.

A migráció további oka lehet egy ország vagy terület gazdasági eltartó képességének csökkenése, illetve a hagyományos értékrendek erodálódása. Ezek mellett etnikai és politikai menekültek bevándorlása is jellemzővé vált.²

Az Eurostat felmérései szerint az Európai Unió 27 tagállamában 18,5 millió harmadik országból érkező bevándorló tartózkodik legálisan. Ezen kívül mintegy 9 millió uniós állampolgár él az EU valamely más tagállamában.

Tehát Európa egy kibocsátó térségből bevándorlási régióvá, az Európai Unió a nemzetközi migráció egyik fő vonzáskörzetévé vált. Ebből következik, hogy az Európai Uniónak szembe kell néznie a migráció által felvetett számos problémával.

2. Európának tehát szembe kell néznie a nemzetközi migráció kihívásaival

Ezek lehetnek társadalmi kihívások, mivel Európa, nem klasszikus bevándorlási térség – szemben mondjuk az USA-val, ami tradicionális befogadó nemzet és ahol a bevándorlás folyamatát pozitívként értékelik – így számos országában migrációval kapcsolatos félelmek alakultak ki az emberekben³ (például a nyugat-európai országok félelme, attól hogy a Keleti bővítés után emberek milliói özönlik el őket). Jellemző, hogy nagy számú beáramlás és kiváltképp a rossz gazdasági helyzet esetén az elfogadás mértéke csökken, a társadalmi feszültségek nőnek, a többségi társadalom tagjai a bevándorlókat okolják az esetleges munkanélküliségért. Felvetődik az integráció – lehet-e, kell-e egyáltalán integrálni a bevándorlókat -, a szegregáció, az asszimiláció, illetve az újonnan bevándoroltak által létrehozott etnikai csoportú országok, multikulturális társadalmak kérdése. Az EU nem fektet nagy hangsúlyt a kisebbségek jogainak védelmére, hát még a migráns kisebbségek helyzetére. Nemzetbiztonsági kérdés, hogy az alkalmazkodni nem tudó szegregáltan élő bevándorlók „gettósodnak”, és így növekszik a bűnözés .

Azonban az illegális migráció ezen kívül más negatív következményekkel is jár. A jogkövetés gyengülését okozza, szoros összefüggésben van a szervezett bűnözéssel, az embercsempészéssel, a „modernkori rabszolgasággal” (illegális becsempészés, útlevél elvétele). Az illegális migránsok által végzett fekete munka pedig a gazdaságra gyakorol igen

² Cseresnyés Ferenc: Migráció az ezredfordulón, 25.o.

³ Cseresnyés Ferenc: Migráció az ezredfordulón, 28.o.

rossz hatást. Az Európai Unió egyik fontos, ha nem a legfontosabb célja a migráció területén, hogy az illegális migrációt visszaszorítsa.

Az Európai Unió esetében el kell egymástól különíteni a belső és a külső migrációt. A belső migráció létrehozása egészen az európai integráció kezdetéig nyúlik vissza, amikor is gazdasági céllal a különböző foglalkoztatási szektorokban engedélyezték a munkaerő szabad áramlását. Majd a schengeni térség létrehozásával, a határellenőrzések megszüntetésével egyrészt létrejött a tagállamok közötti szabad mozgás, másrészt pedig a közös, külső, schengeni határok révén a harmadik országokból érkező migráció olyan kérdéseket vetett fel, amelyeket hatékonyan csak európai uniós szinten lehet kezelni.

3. A belső migráció kialakulása

A Montánunióról szóló 1952-es szerződés (1952.01.01.) rendelkezik a szén- és acéliparban foglalkoztatott /tagállami állampolgárságú/ személyek szabad mozgásáról. Majd az Euratomról szóló szerződés a nukleáris piacon foglalkoztatott munkavállalók szabad mozgásáról.

A Római Szerződés első részében megfogalmazódik a szabad mozgási elv. A munkavállalók, a gazdasági tevékenységet végző önálló vállalkozók, és a szolgáltatásokat nyújtók szabad mozgását irányozza elő. „A Római Szerződés gazdasági motivációkra épült és a Közös Piac létrehozásának szellemében akarta megvalósítani a szabad mozgást. A három csoport mozgó gazdasági faktort jelentett a munkaerő optimális elosztása elméletének megfelelően.”⁴

Majd az 1986-os Egységes Európai Okmány⁵ a szabad mozgást a gazdaságilag inaktív csoportokra is kiterjeszti és kimondja a személyek szabad mozgásának szükségességét. 1990-ben a tanács elfogad három irányelvet a diákok, nyugdíjasok és a magukat önerőből eltartók illetve családtagjaik szabad mozgásáról.

Az 1985. június 14-én aláírt Schengeni Egyezmény⁶, majd az 1990-ben Schengeni Egyezmény Végrehajtásáról szóló Egyezmény⁷ kiteljesítette a személyek szabad mozgását, létrehozta a belső migrációt. Hiszen a nemzetközi migráció differencia specifikája az

⁴ Lukács- Király: Migráció és az Európai Unió, 171.o.

⁵ A Közösség célkitűzése: „olyan belső piac amelyet a tagállamok között az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása korlátjainak lebontása jellemez.”, Migráció és az Európai Unió, 172.o.

⁶ Schengeni Egyezmény: rendelkezik az ellenőrzéseknek a belső határokon való fokozatos megszüntetéséről, Migráció és az Európai Unió, 149.o.

⁷ Végrehajtási Egyezmény: „a személyek belső határokon való ellenőrzésének megszüntetéséről és ennek a külső határookra való kihelyezéséről”, Migráció és az Európai Unió, 149.o.

államhatár átlépése. Zolberg szerint „az államok határok fölötti ellenőrzése különbözteti meg a nemzetközi migrációt, mint meghatározott társadalmi folyamatot”. A Schengeni Egyezmény értelmében a részes államok a külső határellenőrzésüket megerősítették, amely során végbement a beutazási feltételek harmonizálása, az idegenrendészeti szabályok egységesítése.

Létrehozták a SIS⁸-t. Kooperáció jött létre a személyek szabad mozgása, a közrend és közbiztonság védelme, a határon átnyúló bűnözés elleni fellépés és az illegális belépések megakadályozása területén. A belső határállomásokon megszűnt a személyazonossági okmányok bemutatása - legyenek akár az EU állampolgárai, akár más ország lakói. Az EU tagországok, továbbá Svájc, Izland és Norvégia állampolgárai szabadon mozoghatnak a schengeni térségben; ám az Európai Uniót kívüli, közös listán szereplő országok állampolgárainak vízumot kell kérniük attól az országtól, melyen keresztül belépnek a schengeni térségbe. Ez a vízum minden a schengeni térséghez tartozó országban érvényes. A menedékjogért folyamodók kérelmét az az ország intézi, amelyen keresztül ezek a személyek az EU területére kívánnak lépni.

Törvénytelen bevándorlás esetén annak az országnak kell gondoskodnia a bevándorlóról (és adott esetben a határra szállítását biztosítania), amelyen keresztül a bevándorló a térségbe érkezett.

A schengeni térség és határok létrehozásának következménye, hogy ha az illegális bevándorló az egyik tagállamba bejutott, attól kezdve bármelyik másik ország területére átjuthat, „elveszve a rendszerben”. Így egy új típusú problémát is felvet: benntartja azokat akik bejutottak a térségbe. A legnagyobb mértékű illegális bevándorlás a MAGHREB országok felől érkezik az Európai Unióba,⁹ ezek az országok nemcsak kibocsátó, hanem tranzit országok is egyben. Az Euro- mediterrán együttműködés, a Barcelonai folyamat¹⁰, is azt célozza meg, hogy a térségből érkező illegális migránsok számát korlátozzák.

A schengeni térségben a belső migráció azonban még mindig nem olyan mértékű mint a külső migráció. Ez magyarázható azzal, hogy az európai emberek mobilitása nem elég magas; nem lehet összehasonlítani például az amerikai emberek mobilitásával. De főleg a közép-kelet-európai térségben meghatározó lehet az is, hogy az emberek nem rendelkeznek kellő idegen nyelv ismerettel.

⁸ Schengeni Információs Rendszer: lehetővé teszi a körözött, beutazási és tartózkodási tilalom alatt álló, vagy egyéb közbiztonsági okból nemkívánatos személyek kiszűrését, Migráció és az Európai Unió, 154.o.

⁹ 2006 első 10 hónapjában 27000 migráns ért partot a Kanári-szigeteknél. Towards a European Migration Policy

¹⁰ A Barcelonai Folyamat keretében 1995 óta az EU a Maghreb országoknak hiteleket, támogatásokat nyújt. Tárgyalásokat folytat velük, toloncegyezmények aláírására is sor került.

4. A bevándorlási politika

Egyrészt mivel az EU bevándorlási térséggé vált, másrészt pedig létrejöttek a Schengeni közös külső határok, a bevándorlási politika kiemelt fontosságú az Európai Unióban. Hozzájárul ehhez, hogy a migrációs folyamat könnyen gerjeszthető, de annál nehezebben állítható meg; a szabályozásra korlátozott lehetőség van.

Közös politika a menekültkérdés és határvédelem területén alakult ki, egységes uniós migrációs politikáról azonban nem beszélhetünk. Egyik ország sem szeretne lemondani a bevándorlással kapcsolatos szabadságáról, hiszen ez érzékeny, politikai kérdés lehet. Az országok maguk kívánják meghatározni, hogy mennyi embert, milyen feltételekkel fogadnak be. „A kivándorlás emberi jog, a bevándorlás nem.”¹¹ A nemzetállam kialakulása óta az állam a saját lakossága emberi jogainak védelmében korlátozza más ország embereinek védelmét. Ám egy szupranacionális migrációs politika kialakításához szükség lenne az Európai Unió, illetve a tagállamok érdekeinek összehangolására.¹² Mivel a migrációs- és menekültpolitika az állami szuverenitás fontos részét képezi, a Maastrichti Szerződés¹³ nem utalta ezeket a politikákat a szupranacionális, első pillér hatáskörébe. Az Amszterdami Szerződés helyezte át ezeket a politikákat a kormányközi, harmadik pillérből az első pillérbe, ahol az Európai Unió érdekei és a kormányköziség helyett a nemzetek feletti, szupranacionális együttműködés valósul meg. Eddig azonban az egységes migrációs politika kialakítására tett kísérletek kudarcot vallottak. Jóllehet ez nem az uniós intézmények tétlenségének köszönhető, hiszen számtalan jogi aktus született, amely a tagállamok közti harmonizációt célozta meg. A tagállamok azonban eltökéltek azt illetően, hogy bármilyen közös politika a lehető legkevesebb kiigazítást tartalmazza az ő már meglévő álláspontjukhoz, saját érdekeik által vezérelt migrációs politikájukhoz képest. Így az a helyzet áll elő, hogy amíg az Unió nem rendelkezik ezen a területen kötelező, olyan jogi eszközökkel, amelyeket valamennyi tagállam hajlandó elfogadni és alkalmazni, addig a tagállamok továbbra is a saját politikájukat fogják alkalmazni, a nemzeti érdekeiket figyelembe véve.

Ahhoz, hogy közös, egységes migrációs politika létrejöhessen, először is tisztán el kell különíteni azt, a menekültpolitikától, illetve a migrációs politikának ötvöznie kellene társadalmi, gazdasági, biztonsági és fejlesztési kérdéseket.

¹¹ Heller Ágnes

¹² Maria Teresa Bia: Towards an EU Immigration Policy: Between Emerging Supranational Principles and National Concerns, EDAP paper, 2004/2.

¹³ Maastrichti Szerződés (TEU): 1993. november 1.-én lép hatályba, létre hozza az Európai Uniót és annak három pilléres szerkezetét.

A Schäuble-Sarkozy papír, amely a 2006 októberében Stradford-upon-Avon-ben tartott informális találkozó eredményeképp született, hasznos javaslatokat tesz egy európai migrációs politika kialakítására. E szerint a hosszú távú gazdasági migrációt kvótákkal, míg a rövid távú migrációt ideiglenes vízumokkal kellene szabályozni. Az egy évnél nem hosszabban az Európai Unióban tartózkodó ideiglenes munkavállalók csak akkor dolgozhatnak ha a munkaadójuk kifizetné az ideiglenes munkavállalási engedély díját. Így ez a szegmense munkaerőpiacnak a munkáltatóhoz lenne kötve. Az engedélyt legfeljebb egy évre lehetne kiállítani, hogy elkerüljék azt a tipikus problémát, hogy a vendégmunkások véglegesen a fogadó országban maradnak.¹⁴

5. A bevándorlási politika alakulása az Európai Unióban

Edinburghban 1992-ben az Európai Tanács már meghatározott olyan irányelveket, mint a vándorlást kiváltó okok csökkentése, az illegális bevándorlás elleni harc, a kiindulási és tranzit országokkal megállapodások kötése. Ezek a stratégiai iránymutatásokat azzal a céllal hozták meg, hogy egy jövőbeli migrációs politika alapját képezzék.

Az Európai Bizottság 1994-ben benyújtott javaslatában a migráció hatékony kezelését illetően megfogalmazta a migrációs nyomás ellensúlyozására hozott intézkedések, a bevándorlás hatékony ellenőrzésének fontosságát. Ám a következő években az Unió mégsem tudta elérni, hogy a kivándorlási hajlam és a tényleges kivándorlás ne növekedjen.¹⁵

Az Osztrák elnökség alatt (1998) született meg az a koncepció, amely az Edinburghi találkozó, a Bizottság 1994-es állásfoglalása, és az Amszterdami Szerződés eredményeit figyelembe vette. Ezek alapján a EU bevándorlási politikájának nyolc fő kérdést kell érinteni. Ezek az alábbiak voltak: - a főbb kibocsátó térségekben a vándorlási kényszer csökkentése, - az illegális migráció, embercsempészet és szervezett bűnözés elleni harc, - a migráció szabályozása (pl. családgyesítésre vonatkozó törvények), - a törvényes beáramlás szabályozása a személyáramlás minden szintjén, - a legális migránsok státusának rendezése, - a menekültek védelme, - a bevándorlási politika egységesítése, és - a kibocsátó- és tranzit országokkal való együttműködés, egyezmények megkötése által.¹⁶

Ezeknek megfelelően 1999. őszén a tamperei európai tanácsi ülés létre hozta a Tamperei Programot. Amely egy pontos menetrend volt (1999-2004) és a közös menekültügyi

¹⁴ Towards a European Migration Policy, Intereconomics, 290-291.

¹⁵ Migráció és az Európai Unió, 128-129.

¹⁶ Migráció és az Európai Unió, 130-131.

és bevándorlási politika alapjait létrehozandó olyan célokat tartalmazott, mint a legális és illegális migráció együttes kezelése, a legális migráció elősegítése például diákok, kutatók esetében, információs kampányok elősegítése, családegyesítés, a közös politika továbbfejlesztése a vízumokkal és hamis okmányokkal kapcsolatban, hatékony fellépés az embercsempészség; az illegális migránsok helyzetét kihasználó tevékenység ellen, szorosabb együttműködés a tagállamok határőrizeti szervei között, a schengeni acquis-ban foglalt elvárások megvalósítása, hatékony segítség a kibocsátó és tranzit országoknak az önkéntes hazatérés elősegítése érdekében, illetve visszafogadási egyezmények megkötése az EU és a harmadik országok között.

Az Európai Tanács 2004. novemberében a Hágai Program keretében 5 évre 10 prioritást határozott meg. Ezek a következők voltak: az irányított migráció (managed migration), annak a felismerése, hogy a legális migrációnak nagy szerepe van a gazdasági fejlődés elősegítésében, a harmadik országokkal fenntartott partnerségi kapcsolat, segítségnyújtása ezen harmadik országoknak, egy hatékony kitoloncolási és hazatelepítési politika, illetve új elemként megjelenik a jogszerűen Európai Unióban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok integrációjának elősegítése.

A Bizottság migráció kezelésére előirányzott intézkedései, „Politikai terv a legális migrációról”¹⁷ 2005-ben a következőket tartalmazzák: Közös EU szabályokra van szükség a migráció hatékony kezelése érdekében. A bevándorlás minden dimenzióját szem előtt kell tartani, így foglalkozni kell a beilleszkedés elősegítésével, az illegális migráció elleni harccal, stb. A migráció, kedvező hatással lehet az Európai Unióra és a kibocsátó országokra egyaránt, ha a migránsokat ösztönözni tudják arra, hogy térjenek vissza a származási országokba és ezzel küszöböljék ki az agyelszívás (brain drain) okozta hátrányokat. A kibocsátó- tranzit- és cél országok közös stratégiát hozzanak létre a migráció kézben tartására. Az EU működjön együtt a partnerországokkal, és a legfontosabb afrikai kibocsátó országokkal, járuljon hozzá a szegénység kezeléséhez.

A Bizottság 2007-es közleménye szerint az EU harmadik országokkal mobilitási csomagokra kötne megállapodást, bizonyos feltételek teljesülése esetén, mint például az illegális migrációval kapcsolatos együttműködés vagy a hatékony visszafogadási mechanizmusok működése. Egyértelműen szükség van az EU és a harmadik országok közötti legális migráció különböző formáinak hatékonyabb megszervezésére. Ezek a mobilitási partnerségek figyelembe veszik az adott harmadik ország jellegzetességeit, és azon

¹⁷ A Bizottság közleménye, Politikai terv a legális migrációról {SEC(2005) 1680}

kötelezettségeit, amelyeket vállalt az illegális migráció elleni fellépés és a hazatérők újrabemlakásának megkönnyítése, illetve gazdasági és szociális keretfeltételek javítása terén. Kedvezőbb legális bevándorlási lehetőségeket biztosítanak ezen országok állampolgárai számára. Előírnyozzák az agyelszívás veszélyének kezelésére és a körkörös vagy visszatérő migráció ösztönzésére szolgáló intézkedéseket, a bevándorlók visszatérésének támogatását. A körkörös migrációt, - a migráció olyan formája, amely két ország között bizonyos fokú jogszerű oda-vissza mobilitást tesz lehetővé - egyre inkább elismerik a migráció kulcsformájaként hozzájárulva így a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felosztásához és a gazdasági növekedéshez.

A körkörös migráció sikere azonban kérdéses lehet, hiszen a vendégmunkás programok leállítása sem volt sikeres (például Németország és a török vendégmunkások esetében). Ebben nagy szerepe volt az etnikai alapon szerveződő vállalkozásoknak, az informális hálók - a személyes kapcsolatok és a társadalmi hálók – kialakulásának, a családegyesítésnek, de sok esetben az egyéni motivációknak (pl. a bevándorló még nem tudott elég jövedelemre szert tenni).¹⁸

6. Az Európai Unió közvetett módon is próbálja alakítani a migrációs politikát

Erre jó példa a harmadik országokkal kötött egyezmények, megtartott konferenciák, az Euro-mediterrán együttműködés, de a Hágai Program keretében meghirdetett partnerségi kapcsolatok is.

Ilyen együttműködés az euro-mediterrán (Euromed), tehát az észak-afrikai országokkal való együttműködés, amely Afrikából érkező migrációt hivatott kezelni. Ennek a konstruktív partnerségnek a keretében a problémát helyben kívánják megoldani, például munkahelyteremtéssel, az észak-afrikai országoknak infrastruktúrát, munkaerőt biztosítanak hogy még a tengereken fenntartsák az illegális migránsokat.

A 2007-ben megtartott AKCS (Afrikai, Karibi, Csendes-óceáni államok)-EU közös parlamenti közgyűlése is számos intézkedést helyezett kilátásba. A közgyűlés állásfoglalása figyelembe vette, hogy az agyelszívás nagy veszteségeket okoz a fejlődő világnak. Továbbá, hogy a munkaerő elvándorlása olyan létfontosságú ágazatokból, mint az oktatás és az egészségügy egyrészt a szakemberek oktatásába investált költségek elvesztését, másrészt

¹⁸ Hárs Ágnes: A nemzetközi migráció néhány problémájáról, Szociológiai Szemle, 1992/2. 123-137.

pedig a képzett, tapasztalt szakemberek elvesztését, sőt még adókiesést is jelenthet a származási országnak.

Ugyanakkor leszögezi, hogy a migránsok által hazautalt jövedelmek nemcsak a migránsok családjainak jelentenek bevételt, de a származási ország gazdaságára is pozitív, anticiklikus hatással vannak.

Ezek alapján előíranyozza, hogy konkrét migrációs politikákat, illetve rendszereket dolgozzanak ki, főleg Afrika szubszaharai országaira vonatkozóan. A fejlődő országokban növeljék az oktatásra fordított összegeket, hozzanak létre nemzeti és regionális kiválósági központokat, egyetemeket és kutatási intézeteket. Segítsék elő a migránsok visszatérését, például azzal, hogy a nyugdíjakat hordozhatóvá teszik, továbbá migrációs információs és irányító központokat¹⁹ hoznak létre.

A migráció nyilván nem jelent önmagában megoldást egy demográfiai problémával küzdő országban, de mégis kívánatos a fejlett országok számára, a születésszám drasztikus csökkenése, és az elöregedő társadalom miatt. Az európai országok nagy részében túl alacsony az aktivitási ráta, a lakosságon belüli aktív népesség arányát tehát növelni kellene, amihez a migráció egy lehetséges megoldás. Hosszú távon csak akkor tarthatóak fenn a jóléti államok, és a szociális ellátó rendszerek (például: nyugdíjrendszer), ha az aktív népesség aránya nem csökken.

Ha Németország nem fogadna bevándorlókat 2050-re 81,7 millióról 58,8 millióra csökkenne az ország népességének száma. Ha a jelenlegi népességszámot akarnák megőrizni évi 324ezer bevándorlót kéne fogadniuk. Az Eurostat statisztikái alapján 2004-ben Németország lakosságának 14,7%-a volt 14 éves kor alatti, 2050-re ez a szám valószínűleg már csak 11,9% lesz. Ezzel szemben a 65 év feletti aránya 2004-ben még 18% volt, ám 2050-re a lakosság 31%-a 65 évnél idősebb lesz²⁰. De nagyon hasonlóak az adatok Spanyolországra, Ausztriára és Olaszországra vonatkozóan.

Az Európai Uniónak mint a világgazdaság egyik központjának, az USA-val és a Távols-Keleti térséggel folytatott versenyében is meghatározó lenne a népesség és ezáltal a gazdasági fejlődés növelése. Gazdasági szempontból a migráció egyrészt azért előnyös, mert a migránsok, Michael Piore a munkaerő szegmentáltságáról szóló elméletének megfelelően, olyan szekunder munkákat vállalnak, amiket a hazai lakosság általában nem. Másrészt pedig

¹⁹Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2007.10.26. C254/33

Céljuk, hogy információt és támogatást nyújtsanak a potenciális és a visszatérő migránsoknak.

Az első migrációs információs központot Bamakóban (Mali) hozzák létre.

²⁰A Bizottság Közleménye: Politikai terv a legális migrációról (2005). Az ebben szereplő Eurostat adatai alapján.

az agyelszívás jelenségének következtében a befogadó országok képzett, nagy tudású szakemberekre tesznek szert.

Ám nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy az éremnek két oldala van, a munkaerő elvándorlása a fejlődő országokban további nehézségeket szül. Botswana fővárosában például a közkórház kórtermeinek felét be kellett zárni, mivel annyi ápoló hagyta el a hazáját és az Egyesült Királyságban, illetve más Nyugat-európai országban kapott munkát.²¹

Az Európai Uniót pedig az illegális migráció, annak számos káros hatása, illetve a multikulturális társadalmak és ennek kapcsán jelentkező társadalmi feszültségek érintik negatívan.

A fejlődő országokból a fejlett országokra gyakorolt migrációs nyomás a jövőben nem fog csökkenni, az Észak és Dél közötti különbség továbbra sem fog mérséklődni, sem gazdasági, sem demográfiai aspektusból.

²¹ House of Lords: Economic Migration to the EU, 19. o.

Felhasznált irodalom

- Cseresnyés Ferenc*: Migráció az ezredfordulón, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005
- Lukács Éva- Király Miklós (szerk.)*: Az Európai Unió és a migráció, Szociális és Családügyi Minisztérium, Budapest, 2001
- Hárs Ágnes*: A nemzetközi migráció néhány problémájáról, Szociológiai Szemle, 1992/2. 123-137.
- Castles-Stephen*: A migrációs politikák kudarcainak okai, Kisebbségkutatás, Lucidus Kiadó, 2004. 1. szám
- Maria Teresa Bia*: Towards an EU Immigration Policy: Between Emerging Supranational Principles and National Concerns, European Diversity And Papers, 2004/2.
- Thomas Straubhaar*: Towards a European Migration Policy, Intereconomics, 2006. November/December, 290-291.
- House of Lords*: Economic migration to the EU, published by the Authority of the House of Lords, London, 2005
- Az Európai Unió Hivatalos Lapja* 2007.10.26. C254/33
- A Bizottság Közleménye*: Politikai terv a legális migrációról {SEC(2005) 1680}